

6.91x31.22	3	עמוד 23	הארץ - THE MARKER	07/09/2010	24106306-2
83364					

דעות

www.TheMarker.com

איכות הסניבה / איריס האן

אנוגיה סולארית מבלי לפגוע בסניבה

« שימוש באנרגיות מתחדשות הוא אינטרס סביבתי ראשון במעלה. הוא נדרש כדי להפחית את זיהום האוויר הנוצר משימוש בדלקים פוסיליים, כדי לצמצם את הצורך ביבוא דלקים, ומהווה חלק מהמאבק העולמי לעצירת ההתחממות הגלובלית על השלכותיה הרות האסון.

בדיון בתוכנית המתאר הארצית המסדירה את קידום האנוגיה הסולארית בישראל במוסדות התכנון, נשמעו קולות הקוראים להקמת מתקנים פוטרוולטאיים גם על חשבון שטחים חקלאיים ושטחים פתוחים. במסגרת זו הועלו הצעות שונות, כמו מתן גמישות רחבה באיתור שטחים לצורך הקמת תחנות סולאריות, העברת הסמכויות בתחום לוועדות התכנון המקומיות, קידום תחנות סולאריות בדרך של היתרים בלבד וללא תכנון מסודר, ואף היו כאלה שהציעו להסיר את הודישות להכנה של תסקיר השפעה על הסניבה כדי לזדו את הקמת המתקנים.

קולות אלה מראיגים, מכיוון שעם המודעות לחשיבותה של האנוגיה הסולארית, צריך לזכור כי הקמה בלתי מבוקרת של מתקנים סולאריים על גבי שטחים פתוחים, בעיקר שטחים בעלי רגישות סביבתית גבוהה, עלולה לסכן ערכים סביבתיים כמו שמירה על המגוון הביולוגי וקיום המערכות הטבעיות.

הקמה בלתי מבוקרת של מתקנים סולאריים על גבי שטחים פתוחים עלולה לסכן את החי והצומח

2010 הוכרזה על ידי האו"ם כשנת השמירה על המגוון הביולוגי, שהוא עושר מיני החי והצומח, ומכלול המערכות וההתליכים הטבעיים על פני כדור הארץ. שמירה על המגוון הביולוגי הכרחית כדי להבטיח את קיומו של האדם, שכן המערכות הטבעיות הן אלה המאפשרות את קיומנו ומשפיעות כמעט על כל תחומי חיינו - מזון, תרופות, איכות מים, טיב הקרקע ויציבות אקלימית.

בתכנון נכון וארוך טווח, ניתן למצוא מענה למכלול הצרכים, תוך פגיעה מינימלית בסניבה. בשלב זה נכנסת לתמונה ועדות התכנון. אלו נתפשות לא אחת, גם בתחום האנוגיה הסולארית, כגורם עוצר, מגביל ומעכב. אך לא כך הוא. לוועדות התכנון יש חשיבות עליונה בהכוונה של מיזמי הפיתוח ובאיוון בין אינטרסים שונים.

הכוונה תכנונית רצויה בתחום האנוגיה הסולארית פירושה מתן עדיפות עליונה וקדימות לניצול שטחי גנות לצורך הצבת פאנלים סולאריים. פתרון זה אף עתיד לצמצם את הצורך בקווי הולכה. בחינה מעמיקה שנערכה בעניין מלמדת ששטחים מסוג זה קיימים בישראל בהיקף נרחב. ניצול נכון של שטחי הגנות יכול לספק מענה מאנוגיה מתחדשת לצורכי השנים הקרובות. על מערכת התמדיצים הממשלתית להעדיף פתרון זה באופן ברור, כפי נעשה במדינות אירופה. למרבה הצער, מערכת התמדיצים כיום בישראל אינה נותנת עדיפות מספקת לניצול שטחי הגנות, וסביב הדיונים על תוכנית המתאר, רבים קוראים להקל דווקא על המבקשים להקים מערכות סולאריות על השטחים הפתוחים.

בישראל, שבה התחרות העזה על הקרקע מתעצמת והולכת, יש הכרח ראשון במעלה לאון בין אינטרסים, גם כאשר מדובר באינטרסים סביבתיים. אנוגיה סולארית היא חשובה, אבל חשוב שתקודם תוך כדי שמירה על השטחים הפתוחים המעטים שעוד נותרו.

הכותבת היא מנהלת תחום מחקר במכון דש"א

נחנרה להגנת הטבע